
ЖАРАНДЫК КОРГОНУУНУН МАМЛЕКЕТТИК ТУТУМУ

Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму (мындан ары – ЖКМТ) - Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарынын, коомдук бирикмелеринин жана ыктыярдуу уюмдарынын башкаруу органдары, күчтөрү жана каражаттары анын элементи болуп саналган, тынчтык жана согуш мезгилдерде калкты жана өлкөнүн аймагын өзгөчө кырдаалдардан коргоо боюнча функцияларды аткаруучу жалпы мамлекеттик тутум. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму өзүнө Кыргыз Республикасынын Кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча улуттук платформасын камтыйт.

ЖКМТнун милдеттери:

- 1) өзгөчө кырдаалдардан Кыргыз Республикасынын калкын жана аймактарын коргоону камсыз кылуу боюнча ар түрдүү топтордун демографиялык жана гендердик өзгөчөлүктөрүн эске алган укуктук ченемдерди иштеп чыгуу жана ишке ашыруу;
- 2) өзгөчө кырдаалдардын алдын алууга, өндүрүштүк жана социалдык багыттагы объекттердин өзгөчө кырдаалдарда иштөөгө туруктуулугун жогорулатууга багытталган максаттуу жана илимий-техникалык программаларды ишке ашыруу;
- 3) жарандык коргонууну башкаруу органдарынын, мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын күчтөрүнүн жана каражаттарынын даярдыгын камсыз кылуу;
- 4) өзгөчө кырдаалдардын социалдык-экономикалык кесепеттерин божомолдоо жана аларга баа берүү;

-
- 5) Жарандык коргонуу жаатындагы маалыматтарды чогултуу, иштетүү, алмашуу жана берүү;
 - 6) мамлекеттик органдардын, бардык деңгээлдердеги жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын жетекчилерин, кызматкерлерин да-ярдoo жана квалификациясын жогорулатуу;
 - 7) калкты өзгөчө кырдаалдарда аракеттенүүгө үйрөтүү;
 - 8) өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кырсык тобокелдигин азайтуу боюнча иш-чараларды жүргүзүү;
 - 9) өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу үчүн финансылык жана материалдык резервдерди караштыруу;
 - 10) Жарандык коргонуу жаатында контролду жана мамлекеттик экспертизаны, өнөр жай, тоо-кен, өрт коопсуздугун контролдоону жана көзөмөлдөөнү ишке ашыруу;
 - 11) Кыргыз Республикасынын калкын жана аймактарын өзгөчө кырдаалдардан коргоо жаатындагы эл аралык кызматташуу;
 - 12) баш калканчтарды жана радиацияга каршы калканчтарды, башкаруунун запас пункттарын, тынчтык жана согуш мезгилинде келип чыгуучу коркунучтар тууралуу сигналдарды калкка өз убагында жеткирүү үчүн байланыш жана кабарлоо тутумдарын түзүү жана даярдыкта кармоо;
 - 13) өзгөчө жана кризистик кырдаалдарда мал чарбачылыгын, өсүмдүктөрдү, азык-түлүктөрдү, тамак-аш чийки затын, жем-чөптү, суу булактарын жана суу менен камсыз кылуу тутумдарын коргоо;

-
- 14) өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюу;
 - 15) калкты, материалдык жана маданий баалуулуктарды коопсуз райондорго эвакуациялоо;
 - 16) өзгөчө кырдаалдар мезгилинде, ошондой эле убактылуу жайгаштыруу жерлеринде аялдардын жана балдардын аялуулугун азайтуу жана аларга карата зомбулуктун алдын алуу;
 - 17) коммуналдык-техникалык кызматтарды жана коммуникацияларды калыбына келтирүү;
 - 18) медициналык жардам көрсөтүү, калктын жашоо-тиричилигин камсыз кылуу боюнча иш-чараларды ишке ашыруу;
 - 19) өзгөчө кырдаалдарда авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүү;
 - 20) радиоактивдүү, химиялык, биологиялык жана башка ууланууга кабылган райондорду табуу жана белгилөө;
 - 21) калкты санитардык тазалоо, техниканы, имараттарды жана башка объекттерди зыянсыздандыруу боюнча иш-чараларды жүргүзүү;
 - 22) жарык жана маскировкалоонун башка түрлөрү боюнча иш-чараларды жүргүзүү;
 - 23) жаратылыш жана техногендик мүнөздөгү мүмкүн болгон өзгөчө кырдаалдардан калк жана аймактар үчүн тобокелдикти баалоо боюнча изилдөөлөрдү ишке ашыруу;
 - 24) өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жүргүзүү жана аны болжолдоо;

-
- 25) Кыргыз Республикасынын Кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча улуттук платформанын алкагында кырсыктардын тобокелдигин азайтуу боюнча иш-чараларга бардык кызыкдар тараптарды тартууну уюштуруу;
 - 26) калкты жана аймактарды өзгөчө кырдаалдардан коргоо максатында башка иш-чараларды жүргүзүү.

Тынчтык убагында Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутумунун төмөнкүдөй иштөө режими белгиленет:

- 1) күндөлүк иш режими - нормалдуу өндүрүштүк, радиациялык, химиялык, биологиялык (бактериологиялык), сейсмикалык жана гидрометеорологиялык кырдаалда;
- 2) күчөтүлгөн даярдык режими - өндүрүштүк, радиациялык, химиялык, биологиялык (бактериологиялык), сейсмикалык жана гидрометеорологиялык кырдаал начарлаганда же өзгөчө кырдаалдын келип чыгуу мүмкүндүгү тууралуу божомол алынганда;
- 3) өзгөчө кырдаал режими - өзгөчө кырдаал пайда болгондо жана анын кесепеттерин жоюу учурунда.

Жарандык коргонуунун тынчтык жана согуш мезгилиндеги иштөө режимин киргизүү тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

ЖАРАНДЫК КОРГОНУУНУН БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ, ЖАРАНДЫК КОРГОНУУ БОЮНЧА КОМИССИЯЛАРЫ, ЖАРАНДЫК КОРГОНУУ КЫЗМАТТАРЫ

ЖАРАНДЫК КОРГОНУУНУН БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

1. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму үч: республикалык, аймактык жана объекттик деңгээлден турат.
2. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутумуна жетекчилик кылуу төмөнкүдөй ишке ашырылат:
 - 1) республикалык деңгээлде - Кыргыз Республикасынын Министерлер Кабинетинин төрагасы - Кыргыз Республикасынын Жарандык коргоосунун начальниги. Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын жетекчиси Кыргыз Республикасынын Жарандык коргоосунун начальнигинин орун басары болуп саналат;
 - 2) аймактык деңгээлде - Кыргыз Республикасынын Президентинин облустардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрү, Бишкек жана Ош шаарларынын мэрдери, мамлекеттик администрациялардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын башчылары - өз аймактарындагы Жарандык коргонуунун начальниктери. Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын тиешелүү аймактык бөлүмдөрүнүн жетекчилери аймактык деңгээлдеги Жарандык коргонуунун начальниктеринин орун басарлары болуп саналат;
 - 3) объекттик деңгээлде - уюмдардын жетекчилери - Жарандык коргонуунун начальниктери;

4) тармактык чакан тутумдарда - аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жетекчилери - Жарандык коргонуунун начальниктери.

3. Жарандык коргонуунун башкаруу органдары болуп төмөнкүлөр саналат:

1) республикалык деңгээлде - Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган, ошондой эле аткаруу бийлигинин борбордук органдарынын Жарандык коргонуу бөлүмдөрү (кызматкерлери);

2) аймактык деңгээлде - Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аймактык бөлүмдөрү, ошондой эле областтардагы, шаарлардагы аткаруу бийлигинин жергиликтүү органдарынын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын Жарандык коргонуу бөлүмдөрү (кызматкерлери);

3) объекттик деңгээлде (уюмдарда) - уюмдун жетекчисине түздөн-түз баш ийген, Жарандык коргонуу жаатындагы милдеттерди чечүүгө атайын ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдөр (айрым кызматкерлер).

Жарандык коргонуунун тармактык тутумчаларында ушул сыяктуу башкаруу органдары менчигинин түрүнө карабастан жетекчинин чечими менен түзүлөт.

ЖАРАНДЫК КОРГОНУУ БОЮНЧА КОМИССИЯЛАР

1. Тиешелүү деңгээлдеги, тармактагы жана объекттердеги Жарандык коргонуу боюнча комиссиялар Жарандык коргонуунун туруктуу иштөөчү координациялык органы болуп саналат.

Жарандык коргонуу боюнча комиссия өзүнүн ишин тиешелүү аймакта жайгашкан уюмдардын администрациялары, коомдук уюмдар же алардын калктын, экономиканын, айлана-чөйрөнүн коопсуздугу жаатындагы түзүмдөрү менен тыгыз өз ара аракеттенүү принцибинде курат.

2. Жарандык коргонуу боюнча комиссиянын өзүнүн компетенциясына кирген маселелер боюнча чечимдери ведомстволук тиешелүүлүгүнө жана менчигинин уюштуруу-укуктук формасына карабастан бардык ведомстволук же тиешелүү аймакта жайгашкан уюмдар, ошондой эле тиешелүү аймакта жашаган калк тарабынан аткарылууга милдеттүү.
3. Жарандык коргонуу боюнча комиссиянын түзүмү жана курамы, анын иш милдеттери ага жүктөлүүчү милдеттерди, мамлекеттик органдын, жергилик-түү өз алдынча башкаруу органынын жана уюмдун штаттык санын эске алуу менен, ошондой эле тиешелүү аймакта жайгашкан түпкүлүгү кооптуу объекттердин санына, өзгөчө кырдаалдардын келип чыгуу тобокелдигине жана алардын мүмкүн болуучу кесепеттерине жана башка өзгөчөлүктөрүнө жараша белгиленет. Жарандык коргонуу боюнча комиссиялар жөнүндө типтүү жобо Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленет.

ЖАРАНДЫК КОРГОНУУ КЫЗМАТТАРЫ

1. Тынчтык жана согуш мезгилдеринде Жарандык коргонуу боюнча иш-чараларды аткаруу үчүн Жарандык коргонуунун республикалык, облустук, райондук жана шаардык кызматтары түзүлөт.
2. Жарандык коргонуу кызматтары төмөнкүлөргө арналган:
 - 1) Жарандык коргонуунун инженердик-техникалык, медициналык жана башка атайын иш-чараларын аткарууга;
 - 2) өздөрүнүн күчтөрүн жана каражаттарын даярдоого;
 - 3) авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис иштерди жүргүзүүдө Жарандык коргонуунун башкаруу органдарынын жана күчтөрүнүн аракетин камсыз кылууга;
 - 4) Жарандык коргонуу боюнча комиссиянын чечимине ылайык атайын тапшырмаларды аткарууга.
3. Жарандык коргонуу кызматтарын түзүү жөнүндө чечимдер, алардын тизмеги жана алар жөнүндө жоболор тиешелүү деңгээлдерде өздөрүнүн ыйгарым укуктарына ылайык Кыргыз Республикасынын Өкмөтү, мамлекеттик органдар, жергиликтүү мамлекеттик администрациялар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана уюмдардын жетекчилери тарабынан кабыл алынат.

**Кыргыз Республикасынын Жарандык коргонуу
кызматтарынын ТИЗМЕСИ**

№	Кызматтын аталышы	Кызматты түзүү базасы	Кызматтын жетекчилиги
1	Коомдук тартипти сактоо кызматы	Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлиги	Кызматтын начальниги - министр, кызматтын штабынын начальниги - министрдин орун басары
2	Медициналык кызмат	Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги	Кызматтын начальниги - министр, кызматтын штабынын начальниги - министрдин орун басары
3	Транспорт кызматы	Кыргыз Республикасынын Транспорт жана жол министрлиги	Кызматтын начальниги - министр, кызматтын штабынын начальниги - министрдин орун басары
4	Өсүмдүктөрдү жана суу ресурстарын коргоо кызматы	Кыргыз Республикасынын Айыл чарба, тамак-аш өнөр жайы жана мелиорация министрлиги	Кызматтын начальниги - министр, кызматтын штабынын начальниги - министрдин орун басары
5	Жаныбарларды коргоо кызматы	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Ветеринардык жана фитосанитардык коопсуздук боюнча мамлекеттик инспекция	Кызматтын начальниги - директор кызматтын штабынын начальниги - директордун орун басары

6	Социалдык коргоо кызматы	Кыргыз Республикасынын Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлиги	Кызматтын начальниги - министр, кызматтын штабынын начальниги - министрдин орун басары
7	Энергия менен жабдуу жана жарыкты чүмбөттөө кызматы	Кыргыз Республикасынын Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын пайдалануу мамлекеттик комитети; «Улуттук энергетикалык холдинг компаниясы» ААК; «Электр станциялар» ААК; «Түндүк электр» ААК; «Чыгыш электр» ААК; «Жалал-Абад электр» ААК; «Ош электр» ААК; «Чакан ГЭС» ААК	Кызматтын начальниги - төрага, кызматтын штабынын начальниги - «Улуттук энергетикалык холдинг компаниясы» ААКнын башкармалыгынын төрагасы
8	Кабарлоо жана байланыш кызматы	Кыргыз Республикасынын Маалыматтык технологиялар жана байланыш мамлекеттик комитети	Кызматтын начальниги - төрага, кызматтын штабынын начальниги - төраганын орун басары
9	Радиациялык-химиялык коргоо кызматы	Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетине караштуу курчап турган чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттиги	Кызматтын начальниги - директор, кызматтын штабынын начальниги - директордун орун басары

10	Инженердик кызмат	Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетине караштуу архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги	Кызматтын начальниги - директор, кызматтын штабынын начальниги - директордун орун басары
11	Материалдык баалуулуктарды топтоо, сактоо жана чыгаруу кызматы	Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетине караштуу мамлекеттик материалдык резервдер фонду	Кызматтын начальниги төрага, кызматтын штабынын начальниги төраганын орун басары
12	Коммуналдык-техникалык кызмат	Кыргыз Республикасынын Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын пайдалануу мамлекеттик комитети. «Кыргызжылуулукэ-нерго» МИ»	Кызматтын начальниги - төрага, кызматтын штабынын начальниги - «Кыргызжылуулукэ-нерго» МИ башкы директору

ЖАРАНДЫК КОРГОНУУНУН ТҮЗҮЛҮШТӨРҮ

1. Базасында Жарандык коргонуу түзүлүштөрү түзүлүүчү уюмдардын тизмегин Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аймактык бөлүмү аныктайт жана Жарандык коргонуунун тиешелүү начальниги бекитет.
2. Жарандык коргонуу түзүлүштөрүнө Кыргыз Республикасынын төмөнкүдөй жарандары кире алат:
 - 1) 18 жаштан 60 жашка чейинки курактагы эркектер;
 - 2) мобилизациялык тапшырмасы бар аскерге милдеттүүлөрдү, I, II же III топтогу майыптарды (ден-соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдарды), кош бойлуу аялдарды, 8 жашка чейинки балдары бар аялдарды, ошондой эле орто же жогорку медициналык билимдүү, 3 жашка чейинки балдары бар аялдарды кошпогондо, 18 жаштан 55 жашка чейинки курактагы аялдар.

ӨЗГӨЧӨ КЫРДААЛДАРДЫН АЛДЫН АЛУУ ЖАНА КЕСЕПЕТТЕРИН ЖОЙУ

1. Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу боюнча иш-чаралар алардын келип чыгуу тобокелдиктерин жана алардын ыктымалдуу чыгымын эске алуу менен күн мурунтан жүргүзүлөт. Зарыл болгон учурда калк коопсуз аймактарга эвакуацияланат жана/же көчүрүлөт.

Калкты эвакуациялоо жана/же көчүрүү боюнча иш-чараларды жүргүзүү тартибин Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинети аныктайт.

2. Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу боюнча иш-чараларды пландоо жана ишке ашыруу мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана менчигинин түрүнө карабастан уюмдардын башкаруу органдарына жана күчтөрүнө алардын Жарандык коргонуу жаатындагы иш-милдеттерине, тапшырмаларына, ыйгарым укуктарына жана милдеттерине ылайык жүктөлөт.

Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу боюнча иш-чараларды координациялоону Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган ишке ашырат.

3. Өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюуга жетекчилик кылуу өзгөчө кырдаалдын кимдин аймагында болгондугуна жана анын оордугунун даражасына, Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинети белгилеген өзгөчө кырдаалдын классификациясына жараша мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана менчигинин түрүнө карабастан уюмдардын жетекчилерине жүктөлөт.

Республикалык жана чек ара аралык өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу учурунда жетекчилик кылууну Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын жетекчиси өзүнө алат.

Өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу боюнча иштердин жетекчиси өзүнүн буйругу менен өзгөчө кырдаалдын зонасынын чектерин, авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүүнүн, өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу, ошондой эле зарыл болгон учурда калкты коопсуз аймактарга эвакуациялоо жана/же көчүрүү боюнча аракеттердин тартибин белгилейт.

Зарыл болгон (адамдардын өмүрүнө жана ден-соолугуна түздөн-түз коркунуч келтирилген учурда өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу боюнча иштердин жетекчиси адамдардын жана транспорттун өзгөчө кырдаалдын зонасына кирүүсүн убактылуу чектейт жана бул зонада турган уюмдардын ишин токтото турат.

Эгерде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында башкасы каралбаса, өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу боюнча жумуштардын жетекчисинин чечимдерин өзгөчө кырдаал зонасында жүргөн бардык жарандар жана уюмдар аткарууга милдеттүү.

4. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бийлигинин бардык органдары, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, калкы жана мекемелери өзгөчө кырдаал зонасына күчтөрдү жана каражаттарды, гуманитардык жардамды тоскоолдуксуз өткөрүүгө жана ар тараптуу көмөк көрсөтүүгө милдеттүү.
5. Авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүүгө тартуу жана чыгымдарды компенсациялоо тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

ЖАРАНДЫК КОРГОНУУ ЖААТЫНДАГЫ ИШ-ЧАРАЛАРДЫ КАРЖЫЛОО

1. Жарандык коргонуу жаатындагы иш-чаралар Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарына ылайык, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында тыюу салынбаган башка булактардан каржыланат.
2. Жарандык коргонуу жаатындагы иш-чараларды жүргүзүүгө чыгымдар республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин каражаттарынын эсебинен Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинети аныктаган тартипте орду толтурулат.

Жарандык коргонуу жаатындагы иш-чараларды каржылоо мамлекеттик органдардын, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттеринде жыл сайын бекитилүүчү бюджеттин каражаттарынын чегинде каралат.

ӨЗГӨЧӨ КЫРДААЛДАРДЫ ЖОЮУ ҮЧҮН КАРЖЫЛЫК ЖАНА МАТЕРИАЛДЫК РЕЗЕРВДИ ТҮЗҮҮ ЖАНА ПАЙДАЛАНУУ

Каржылык жана материалдык резервдерди түзүү, пайдалануу жана ордун толтуруу тартиби Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ченемдик укуктук актылары менен аныкталат.

ӨЗГӨЧӨ КЫРДААЛДАРДЫН КЛАССИФИКАЦИЯСЫ ЖАНА АЛАРДЫ БААЛООНУН КРИТЕРИЙЛЕРИ

1. Классификация өзгөчө кырдаалдарды алардын оордук даражасы боюнча баалоонун уюштуруу-укуктук ченемдерин аныктайт жана Жарандык коргонуунун башкаруу органдарынын иш процессинде келип чыккан мамилелерин жөнгө салат.
2. Өзгөчө кырдаалдар төмөндөгү белгилери боюнча классификацияланат:
 - жабыр тарткандардын саны боюнча;
 - экономикалык зыяндын өлчөмү боюнча;
 - жашоо тиричилиги бузулган калктын саны боюнча.
3. Өзгөчө кырдаалдар пайда болуу мүнөзү боюнча төмөндөгүлөргө бөлүнөт:
 - табигый мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдар;
 - техногендик мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдар;
 - экологиялык мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдар;
 - биологиялык-социалдык мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдар;
 - чыр-чатактык мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдар
4. Белгилүү бир аймакта түзүлгөн кырдаал, тиешелүү деңгээлдеги Жарандык коргонуу комиссияларынын чечимдеринин негизинде өзгөчө кырдаал деп таанылышы мүмкүн.
5. Өзгөчө кырдаалдарды жоюу оордук даражасына жараша төмөнкүлөр тарабынан жүргүзүлөт:

-
- объектилик (оордуктун I даражасы) - менчигинин түрүнө карабай карамагында объекттер бар уюмдун, ишкананын жана мекеменин күчтөрү жана каражаттары аркылуу;
 - жергиликтүү (оордуктун II даражасы) - жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, менчигинин түрүнө карабай уюмдардын, ишканалардын жана мекемелердин күчтөрү жана каражаттары аркылуу;
 - райондук (оордуктун III даражасы) - жергиликтүү мамлекеттик администрациянын, аткаруучу бийлик органдарынын аймактык бөлүмдөрүнүн жана райондун жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, ошондой эле менчигинин түрүнө карабай уюмдардын, ишканалардын жана мекемелердин күчтөрү жана каражаттары аркылуу;
 - облустук, Бишкек жана Ош шаарларынын (оордуктун IV даражасы) - Кыргыз Республикасынын Президентинин ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн, Бишкек жана Ош шаардык мэрияларынын жана аткаруу бийлик органдарынын аймактык бөлүмдөрүнүн, ошондой эле менчигинин түрүнө карабай уюмдардын, ишканалардын жана мекемелердин күчтөрү жана каражаттары аркылуу;
 - республикалык (оордуктун V даражасы) - министрликтердин, ведомстволордун, мамлекеттик комитеттердин, администрациялык ведомстволордун, эл аралык уюмдардын күчтөрү жана каражаттары аркылуу;
 - транс чек аралык - Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети чечими боюнча.
6. Өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюуга жетекчилик кылуу өзгөчө кырдаалдын кимдин айма-

гында болгондугуна жана ушул Классификацияда белгиленген анын оордугунун даражасына жара- ша тиешелүү уюмдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын жетекчилерине жүктөлөт.

Өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу боюнча иштердин жетекчиси өзүнүн буйругу менен өзгөчө кырдаалдын зонасынын чектерин, авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүүнүн, өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу, ошондой эле зарыл болгон учурда калкты коопсуз аймактарга эвакуациялоо жана/же көчүрүү боюнча аракеттердин тартибин белгилейт.

Эгерде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында башкасы каралбаса, өзгөчө кырдаалдын кесепеттерин жоюу боюнча жумуштардын жетекчисинин чечимдерин өзгөчө кырдаал зонасында жүргөн бардык жарандар жана уюмдар аткарууга милдеттүү.

7. Кырсыктан куткаруу жана башка кечиктирилгис жумуштар аягына чыккандан кийин өзгөчө кырдаал жоюлду деп эсептелинет жана калыбына келтирүү жумуштары жүргүзүлөт.